

## N:o 18.

*Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående upplåtelse af tomtplatser å kronoparken Skagersholm i Skaraborgs län; gifven Stockholms slott den 30 november 1900.*

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva

*dets* att de å en af jägmästaren G. Barthelson år 1899 upprättad karta med n:ris 1—9 betecknade tomtplatser må afskiljas från kronoparken Skagersholm inom Vadsbo revir af Skaraborgs län för att, efter i vederbörlig ordning verkställd afsöndring, åt enskilde med eganderätt upplåtas, under iakttagande:

att förslag till köpeskillning för de särskilda tomterna skall uppgöras af vederbörande revirförvaltare och en af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Skaraborgs län utsedd lämplig person, hvarvid särskildt värde bör åsättas å tomt befintlig skog och särskildt värde sjelfva jorden; skolande värderingsmännen, der de stanna i olika meningar om värdet af någon tomt, till tredje värderingsman tillkalla någon af de utaf länets landsting eller hushållningssällskap utsedde uppskattningsmän för arrendevärderingar;

att tomterna må af Kongl. Maj:ts befallningshafvande till pris, motsvarande minst den på nämnda sätt föreslagna köpeskillingen, upplåtas till den, som hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande anmäler sig till erhållande af sådan tomt och dervid erlägger värdet för å tomten befintlig skog jemte en femtedel af köpeskillingen för jorden;

att den, åt hvilken tomt upplåtes, skall vara skyldig att, under iakttagande af de särskilda föreskrifter, som med afseende å områdets

ordnande och bebyggande kunna varda honom af Kongl. Maj:ts befallningshafvande vid upplåtelsen meddelade, inom två år från upplåtelsen hafva å tomten påbörjat samt inom ytterligare tre år fullbordat boningshus, salubod eller annan dermed jemförlig byggnad, vid äfventyr, om det försummas, att tomtinnehafvare skall vara sin rätt till tomten och den derfor erlagda andel af köpeskillingen förlustig;

att tomtinnehafvare skall vid enahanda äfventyr, sedan han inom den förelagda tiden af fem år fullgjort hvad honom i fråga om tomtens bebyggande ålegat, sist vid utgången af nämnda tid vara skyldig erlägga återstoden af köpeskillingen; samt

att, sedan byggnadsskyldigheten blifvit behörigen fullgjord och köpeskillingen till fullo guldits, köpebref å tomt må af Kongl. Maj:ts befallningshafvande för tomtinnehafvaren utfärdas;

*dels ock* att köpeskillingarna för tomterna må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts  
Min Allernådigste Konungs och Herres sjukdom:


**GUSTAF.**

*Theodor Odelberg.*

---

*Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten i Statsrådet å Stockholms slott den 30 november 1900.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern friherre VON OTTER,  
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LAGERHEIM,  
Statsråden: WIKBLAD,   
ANERSTEDT,  
herr VON KRUSENSTJERNA,  
grefve WACHTMEISTER,  
CLAËSON,  
DYRSSEN,  
CRUSEBJÖRN,  
ODELBERG och  
HUSBERG.

---

17:o.

Departementschefen, statsrådet Odelberg yttrade:

I underdånig skrifvelse den 1 mars innevarande år har domänstyrelsen meddelat, att hos styrelsen gjorts framställning om upplåtelse för all framtid eller på arrende under viss tid, dock ej understigande 20 år, af tomtplatser invid Finnerödja jernvägsstation å kronoparken Skagersholm i Vadsbo revir af Skaraborgs län samt att, sedan styrelsen med anledning häraf anmodat jägmästaren i nämnda revir G. Barthelson att upprätta plankarta öfver ett för tomtupplåtelser lämpligt,

kronoparken tillhörande område invid sagda jernvägsstation, denne till styrelsen inkommit med en år 1899 uppgjord plankarta jemte tomtindelningförslag och beskrifning öfver en i närheten af Finnerödja station belägen del af ifrågavarande kronopark; och har styrelsen underställt den sålunda uppkomna frågan Kongl. Maj:ts pröfning samt dervid tillika öfverlemnad nyssnämnda handlingar jemte ett af vederbörande öfverjägmästare afgifvet yttrande i ämnet.

Af dessa handlingar inhemtas, bland annat:

att det kartlagda, för tomtplatser afsedda området, beläget i omedelbar närhet af och sydost om Finnerödja station, omfattar en areal af 61,962 qvadratmeter, hvaraf 10,772 qvadratmeter uttagits till gator och återstående 51,190 qvadratmeter uppdelats i 16 tomter, betecknade med n:ris 1—16;

att marken är torrt och högt belägen med jordmån af stembunden, fin sand, beväxt med mycket gles, gammal, delvis öfvermogen tallskog;

att området synnerligen väl lämpar sig till byggnadsplatser och utan olägenhet kan frånskiljas kronoparken; samt

att öfverjägmästaren uttalat sig för områdets i fråga användning på föreslaget sätt.

För egen del anför domänstyrelsen att, då industriel verksamhet icke bedrefves i närheten af Finnerödja station, något större behof af byggnadsplatser derstädes visserligen ej syntes förefinnas, men att det efter all sannolikhet funnes spekulanter å ett mindre antal dylika platser; samt att, om tillfälle bereddtes för ett fåtal tomters upplåtande, dermed kunde, utan att några olägenheter vållades kronoparken, vinnas fördelar för kronan i flera hänseenden, såsom genom ökad afsättning å mindre värdefulla skogseffekter till bränsle m. m.; och har domänstyrelsen, med förmälan att invid Finnerödja station syntes böra afsättas mark för en kronojägarebostad, hemställt, att till en början allenast de med n:ris 1—9 å förenämnda karta utmärkta tomtplatser måtte afskiljas från kronoparken för att med eganderätt åt enskilde upplåtas.

Aberopande hvad sålunda i ärendet förekommit, hemställer jag i underdånighet, att Kongl. Maj:t ville i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva

*dels* att ifrågavarande, å en af jägmästaren G. Barthelson år 1899 upprättad karta med n:ris 1—9 betecknade tomtplatser må afskiljas från kronoparken Skagersholm inom Vadsbo revir af Skaraborgs län för att, efter i vederbörlig ordning verkställd afsöndring, åt enskilde med eganderätt upplåtas, under iakttagande:

att förslag till köpeskilling för de särskilda tomterna skall upp-

göras af vederbörande revirförvaltare och en af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Skaraborgs län utsedd lämplig person, hvarvid särskildt värde bör åsättas å tomt befintlig skog och särskildt värde sjelfva jorden; skolande värderingsmännen, der de stanna i olika meningar om värdet af någon tomt, till tredje värderingsman tillkalla någon af de utaf länets landsting eller hushållningssällskap utsedde uppskattningsmän för arrendevärderingar;

att tomterna må af Kongl. Maj:ts befallningshafvande till pris, motsvarande minst den på nämnda sätt föreslagna köpeskillingen, upplåtas till den, som hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande anmäler sig till erhållande af sådan tomt och dervid erlagger värdet för å tomten befintlig skog jemte en femtedel af köpeskillingen för jorden;

att den, åt hvilken tomt upplåtes, skall vara skyldig att, under iakttagande af de särskilda föreskrifter, som med afseende å områdets ordnande och bebyggande kunna varda honom af Kongl. Maj:ts befallningshafvande vid upplåtelsen meddelade, inom två år från upplåtelsen hafva å tomten påbörjat samt inom ytterligare tre år fullbordat boningshus, salubod eller annan dermed jemförlig byggnad, vid äfventyr, om det försummas, att tomtinnehafvare skall vara sin rätt till tomten och den därför erlagda andel af köpeskillingen förlustig;

att tomtinnehafvare skall vid enahanda äfventyr, sedan han inom den förelagda tiden af fem år fullgjort hvad honom i fråga om tomtens bebyggande ålegat, sist vid utgången af nämnda tid vara skyldig erlægga återstoden af köpeskillingen; samt

att, sedan byggnadsskyldigheten blifvit behörigen fullgjord och köpeskillingen till fullo guldits, köpebref å tomt må af Kongl. Maj:ts befallningshafvande för tomtinnehafvaren utfärdas;

dels ock att köpeskillingarna för tomterna må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Till denna af Statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten lemna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse bilaga — — till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo:

G. Zethelius.